

később folyó évi november hó 15-éig az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalához (Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca, 10. szám, II. emelet) benyujtsák. — Budapest, 1888. évi szeptember hó.

A titkári hivatal.

II.

Az Országos Erdészeti Egyesület azon alapító és rendes tagjai, kik tagsági illetékekkel hátralékban vannak, tisztelettel kéretnek, hogy hátralékos tartozásaikat az egyesület pénztárába minél előbb befizetni sziveskedjenek.

Az Országos Erdészeti Egyesület pénztára.

K ü l ö n f é l é k.

Felhívás az erdőbirtokosokhoz. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerium folyó évi 46.821. szám alatt a következő felhívást bocsátotta ki az erdőbirtokosokhoz. Azon erdőbirtokosok, kik az 1879-ik évi XXXI-ik tv.-czikk 165. §-ában megjelölt kopár- és futóhomok területeken a jövő 1889. évben erdősíteni szándékoznak s e czélból az állam részéről csemetékben ingyen részesülni kívánnak, felhivatnak, hogy ebbeli, a rendelkezésre álló csemetemennyiség határáig s a jelentkezés sorrendje szerint teljesíthető, 50 kros bélyeggel ellátandó kérelmeket annak megjelölésével, hogy mely község határában hány kat. hold nagyságu, mely talajnemhez tartozó területet, mely fajból álló és hány éves csemetékkal óhajtanak beültetni s továbbá, hogy a csemeték mily czim alatt, mely vasuti állomásra, s a következő tavaszon avagy őszön küldendők-e, a folyamodó lakhelyének pontos megjelölése mellett, legkésőbb folyó évi december hó végeig ezen ministeriumnál adják be, s azt, hogy a kérdéses területnek közigazdasági szempontból való beerdősítése szükséges, akár az illető

közigazgatási erdészeti bizottság elnökének, akár a kir. erdőfelügyelőnek iratával igazolják.

A csemeték árát s azok csomagolási költségét az országos erdei alap fedezi, míg azoknak gyorsárúk szerinti szállítási díját, melyre nézve a hazai vasutak mérséklést engedélyeztek, az átvétel alkalmával a jelentkezett erdőbirtokos viseli.

Figyelmeztetnek az illető erdőbirtokosok, hogy a kérvények benyújtására megszabott határidő megtartása, valamint a fennebb megjelölt adatok beszolgáltatása és az erdősítés szükségességének igazolása, ugy a kérelem lehető figyelembe vétele, mint a csemeték kellő időre való megküldése érdekében elkerülhetlenül szükségesek. — Budapest, 1888. szeptember hó 4-én.

*A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi
m. kir. ministerium.*

(Rgh.) **A felsőbb erdészeti szakoktatás reformja Franciaországban.** Franciaország egyedüli felsőbb erdészeti tanintézete, a mely még 1824-ben alapított a nancy-i „Ecole supérieure forestière“, a melybe eddig a középiskola bevégezése után felvételi vizsga alapján vették fel a hallgatókat.

Utóbbi időkben az erdészeti szakoktatás időszerű reformja ügyében, a „Revue des eaux et forêts“ és a „La forêt“ című tekintélyes szaklapok indítottak elkeseredett tollharczot, a melynek kifolyása gyanánt tekinthető az, hogy Viette közoktatási minister, a felsőbb erdészeti szakoktatást átalakító rendeletet adott ki, a mely a jövő évben lép életbe. Érdekes e rendeletben egyrésről a hallgatók számának korlátozására vonatkozó rész, és másrésről az a körülmény, hogy Viette miniszter, a középiskolában megszerezhető ismereteket nem tartja elégséges alapnak, a felsőbb erdészeti oktatáshoz s ez okból az eddigi gyakorlattól eltérően, a nancy-i felsőbb erdészeti tanintézet látogatását csak azoknak engedi meg, a kik

a párisi felsőbb gazdasági tanintézetet (Institute agronomique) sikerrel bevégezték.

Az 1889. év elején életbe lépő rendeletnek fontosabb intézkedései különben a következők:

1. 1889. január elsejétől a nancy-i tanintézetbe csak azok vétetnek fel, kik a párisi „Istitut agronomique“-ot sikerrel elvégezték.

2. Az intézetbe belépni kívánók legalább 22 évesek kell hogy legyenek.

3. Az évenként felvehető növendékek száma a 12-öt meg nem haladhatja.

4. A szegény sorsu hallgatók segélyezésére 10, egyenként 1200 frankkal javadalmazott ösztöndijas állomás szerveztetik. („Cent. f. d. g. Forstwesen és Forstliche Blätter“).

(Kon.) Utczaburkolathoz való bükkfakoczkák impregnálása.

Lange, Bismarck herczegnek friedrichsruhei főerdésze a hamburgi építészegylet gyűlésén ismertetett egy módot a bükkfakoczkák telítésére vonatkozólag, melyszerint a fa mindenekelőtt mésviz és soda segélyével kilugoztatik, miáltal keményebb és sűrűbb lesz, kevésbbé aszik és a gombának, valamint a rovaroknak is jobban ellentáll. Ha a fát nedves helyen akarjuk alkalmazni, akkor kilugzás után vizüveg és mésvizzel, különben pedig chlorzincum vagy carbololajjal kell telíteni. Mint-hogy pedig a kilugozott fának telítéséhez csak másfél atmosphaerai nyomás (különben $8\frac{1}{2}$) szükséges, ennélfogva ezen eljárás mellett a fa szívósságát továbbra is megtartja és nem válik törékenynyé.

(Kon.) A nyárfák levélszárainak mirigyei. A különböző populus fajok levelein bizonyos mirigyek lettek megfigyelve, melyek édes nedvet választanak ki s a levélszárnak azon a részén találhatók, a hol az kiszélesedik s átmegy a levéllemezebe. A megfigyelt fajok csaknem mindegyikénél találtattak

ilyen mirigyek s igen valószínű, hogy bizonyos időszakban megvannak az összes fajoknál. A kiválasztott nedv oda vonzza a hangyákat s ezek a zsenge leveleket megóvják a különböző hernyók és rovarok támadásaitól mindaddig, míg bőrszerűekké válnak, vagyis megerősödnek s így a mirigyek közvetve a fák megvédésére rendelvek.

(F. A.) **Tirol fenyőmag termése** dr. Weinzierl a bécsi magellenőrző állomás főnökének az „Oesterreichische Vierteljahresschrift“ f. évi I. füzetében közölt a cs. kir. földművelési ministeriumhoz intézett jelentése szerint a következő:

vörösfenyőmag jó esztendőben 500—600, kivételesen 1000 *q*; lúczfenyőmag 500—600; erdeifenyőmag 300—400 *q* évenként.

A havasifenyő (*Pinus cembra*) magtermése nagyon ingadozó, de jó esztendőben 400—500 *q* nyeretik, ennek meglehetősen része mint élelmi szer és madarak táplálására használtatik fel.

A feketefenyőmag termés évenként körülbelül 50, a bérczifenyő (*Pinus montana*) pedig 10—20 *q*-ra megy.

(F. A.) **Óriás fák.** Az „Allgemeine Forst- und Jagdzeitung“ folyó évi julius havi füzetében Schach főerdésznek megjelent közleménye alapján érdekesnek tartjuk közölni, hogy

a) a badeni stockachi erdőgondnokságban az állam tulajdonát képező Bergholz nevű szálerdőben „molasse homokkő“ talajon 500 *m* tengerszín feletti magasságban egy 210 éves, ép, egészséges bükkfa (maradványfa) 1869-ben vágás alá kerülvén: 16·8 *m*³ hasábfát, 4·2 *m*³ dorongfát, 1·8 *m*³ rözsefát, tehát összesen 22·8 *m*³ adott.

b) 1873-ban a badeni lahri erdőgondnokságban Dinglingen község tulajdonát képező középerdőüzemben kezelt erdőben 160 *m* tengerszín feletti magasságban egy 220 éves tölgy került vágás alá és 9·2 *m*³ haszonfát = 40⁰/₀, 1·8 *m*³ kér-

get, 11.2 m^3 hasáb és dorongfát, 0.6 m^3 rőzsefát, tehát összesen 22.8 m^3 -t adott, és legalsó 6.2 m hosszú, 105 cm átmérőjű 5.37 m^3 tartalmazó rönköje 330 márkáért, tehát m^3 -enként 61 márkával adatott el.

(Kon.) **A világ legidősebb fája** — a mennyire ismeretes — Amarapura, Birma tartománybeli szent városban van s „Bo“-nak nevezik. Állítólag 288 -ban Kr. sz. előtt ültetett és így most 2176 éves; hogy csakugyan ilyen idős, erre nézve hiteles történeti okmányok léteznek. A nép azt tartja felőle, hogy annak a fügefának egy bujtványából származik, mely alatt egykor Buddha — a vallásalapító — Urmelyában megpihent.

(Rgh.) **Amerikai óriás tutaj.** Skócia állam Port-Joggins kikötőjéből egy nem kevesebb mint 30.000 drb szálfából álló s mintegy 50.000 dollár értékű óriás tutajt indítottak New-Yorkba. A 700 láb hosszú, 65 láb széles és 38 láb vastag, leginkább lucz- és czedrus fenyőből álló tutajt, két gőzös fogja New-Yorkba vontatni. (Oest. F. Z.“).

(Kon.) **Földbe szánt fának** korhadástól való megóvására igen alkalmas egy keverék, a mely két rész kőszénhamuból és egy rész égetett mészből áll s melylyel a fa befogadására szánt gödrök kitöltetnek. A kőszénhamut vagy a meszet tisztán is lehet alkalmazni s akkor is konserválólag hatnak.

(Rgh.) **Fekete fapáczoló anyag.** Fából készült tárgyakat a Dingler-féle „Politechnisches Journal“ szerint következőleg lehet tartós fekete színűre páczolni: A páczolandó fatárgy üvegpapírossal teljesen simára csiszoltatván, két százalék glycerint tartalmazó timsóoldatba fektetendő és azután azonnal megszáritandó. Ennek megtörténtével egy rész kék berzsényforgács (Campech), tíz rész gubacs és száz rész vízben, az elpárolgó víz folytonos hozzáadása mellett egy óráig főzetvén, kisajtolatik és az így nyert folyadék filtráltatik. Ezen anyaghoz annak egyenletes hevítése és kavarása közben, egy rész

vasgálicz oldatnak és egy rész rézacetat oldatnak elegye-
öntetvén, a folyadék újból filtrálandó. Ezen páczoló anyag egy
rész indigo oldat keverékével a páczolandó fa gondosan teli-
tendő. A telített és közönséges hőmérséklet mellett kiszáritott
fatárgyat ezután egy rész vaspornak tíz rész eczetben való
oldatával kell bemázolni végül négy rész lenolaj és egy rész
terpentinolaj elegyével jól bedörgölni.

(Kon.) **A svéd gyufaipar** többé nem olyan jövedelmező
az ottani erdőbirtokosoknak mint volt valaha, mert a gyufa-
szálkákhoz szükséges nyárfa a svéd erdőkből már ki van
használva s most már néhány év óta Oroszországból szállit-
tatik a szükséges mennyiség.

(Kon.) **A házi tyúk** igen jó eredménynyel használható az
erdőt veszélyeztető különféle hernyók irtására, a mennyiben
a földön mászkáló hernyókat fölszedi s a földben nyugvó bá-
bokat is a moha- és lombtakaró alól kikaparja. Ha a talaj-
takaró vastag, akkor erősebb tyúkokat kell a hernyó által
ellepett területekre bocsátani.

(Kon.) **Tölgyfa mint sirbolt.** A Thümmel-féle nöbdenitzi
birtok közelében van egy óriási tölgy, a mely legalább 1000
éves. Kerülete 13 m és alul több helyütt meg van hasadva,
minek következtében a fa belseje egy meglehetősen nagy üreget
képez. Ezt az üreget szemelte ki magának sirhelyül az
1824-ben elhalt Thümmel minister. E czélből az üreget
még jobban kivájatta és kifalaztatta. Halála után pedig örö-
kösei, az ő határozott kívánságához képest koporsóját csak-
ugyan abban helyeztették el. Érdekes, hogy a fa még most is
minden évben teljes lombdiszben áll.

(Kon.) **Celluloidból készült számtológák** hozattak legujab-
ban forgalomba a „Dennert és Pape“ altonai cég által, me-
lyeken a beosztás egy fehér, elefántcsontszerű anyagon van
kékes-fekete színben alkalmazva. Minthogy a celluloidanyagnak

a légköri nedvesség által okozott elváltozása (vetemedés) a fával szemben sokkal kisebb, annélfogva az igen hasznos, de még nem eléggé méltányolt számoló műszer az illető körökben bizonyára kedvező fogadtatásra fog találni. A celluloid különben már másfelé is lett — különösen finom beosztású műszereknél — igen jó eredménnyel alkalmazva.

Az „Erdő-Őr“ vagy **„Az erdészet alapvonalai kérdésekben és feleletekben“** című munka ötödik kiadása megjelenvén, felkértek azon erdőhivatalok, erdőgondnokságok és szaktársak, kik az erdészeti műszaki segédszolgálatra készülő egyének részére ezen könyvet megszerezni kívánják, hogy annak postautánvételi útján leendő megküldése iránt az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalát mielőbb értesíteni sziveskedjenek. A folyó évi május hóban megjelent könyv ára példányonként 3 frt.

„A tölgy és tenyésztése“ című pályanyertes munka szintén kapható még.

Megrendelések, legcélszerűbben postautalvánnyal, az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalához intézendők (Budapest, V., Alkotmány-utca 10.) Ára az egyesület tagjai részére 2 frt, nem tagok részére pedig 3 frt.

Az **„Erdészeti rendeletek tára“** 1887. évi, vagyis VII. évfolyama megjelent és az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál (Budapest, V., Alkotmány-utca 10. sz.) megrendelhető. Ára az egyesület tagjai részére 30 kr, nem tagok részére pedig 60 kr.

Magyarosodunk. Velics Rezső m. kir. főerdész és a lipótújvári erdőőri szakiskola igazgatója, vezetéknevét „Benkő“-re változtatta. Éljen!

Halálozás. Révi József egyesületünk alapító tagja elhunyt. Béke lengjen porai felett.